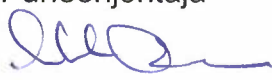

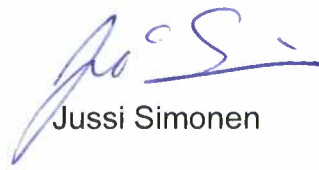

KOKOUSAIKA	Torstai 12.5.2022 kello 18.03 – 19.46	
KOKOUSAIKKA	Tervon kunnantalo, Tervontie 4, Tervo Etämahdollisuus	
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET (ja merkintä siitä, kuka toimi puheenjohtajana)	Paananen, Markku Liimatainen, Mirja Mäki, Raimo Simonen, Jussi Palmio, Inkeri Makkonen, Pirjo	puheenjohtaja varapuheenjohtaja, varajäsen, etänä Etänä, poistui klo 19.30 Etänä
MUUT SAAPUVILLA OLLEET (ja läsnäolon peruste)	Heikkinen, Elisa-Maria Haikonen, Maari Savolainen, Emilia	Ympäristönsuojelutarkastaja, valmistelija, esittelijä Ma. ympäristönsuojelutarkastaja, valmistelija, etänä Keiteleen kunnanjohtaja, poistui klo 18.54
LAILLISUUS JA PÄÄ- TÖSVALTAISUUS	Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja saapuvilla olevien jäsenten määrään nähden päätösvaltaiseksi.	
ASIAT	§§ 17 – 23 sekä lisäpykälä 24	
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUSTAPA (tarkastuspaikka ja - aika sekä tarkastajien valinta)	Tästä kokouksesta laadittava pöytäkirja tarkastetaan 12.5.2022. Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan 2 jäsentä. Inkeri Palmio Jussi Simonen	
PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja Markku Paananen	Pöytäkirjanpitäjä Elisa-Maria Heikkinen Markku Paananen (23 §)
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS	Tarkastusaika Tervo 12.5.2022, Klo 20.00	
Pöytäkirja on tarkas- tettu ja todettu kokouk- sen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelyleh- det on samalla varus- tettu nimikirjaimillamme	Allekirjoitukset Inkeri Palmio Jussi Simonen	
PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ	Paikka ja pvm Tämä pöytäkirja on 13.5.2022 nähtävillä Keiteleen kunnan verk- kosivuilla ja teknisessä toimistossa.	
	Virka-asema pöytäkirjanpitäjä	Allekirjoitus

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI LAIKSI KAIVOSLAIN MUUTTAMISESTA

Ymp.ltk
19 §

Työ- ja elinkeinoministeriön kirje kunnille saapui 21.4.2022 (VN/12316/2019-TEM-325). Kirjeellä annettiin luonnos hallituksen esitykseksi laiksi kaivoslain muuttamisesta täydennyslausuntopyynnölle. Asia oli lausuntokierroksella 3.3.–12.4.2022, mutta tällöin kunnat jäivät jakelun ulkopuolelle. Näin ollen, kunnille varattiin täydennyslausuntopyynnöllä mahdollisuus antaa mielipiteensä asiasta, mikäli kaivoslain muutokset koskettavat juuri kyseistä kuntaa.

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisussa 2019:44, Kaivostoimintaa ohjaavan lainsäädännön toimivuuden arviointi, on eritelty tarkemmin kaivoslaissa havaittuja muutostarpeita ja sitä, kuinka niihin voitaisiin vastata. Julkaisu on osa kaivoslain muuttamiseen kuuluvaa selvittämistyötä. Julkaisun mukaan nykyinen, muutoksen kohteena oleva kaivoslaki on vuosisatojen ajan perustunut valtaus- ja etuoikeussäätelyyn, eivätkä aiemmat, erityisesti 1900-luvulla voimaantulleet kaivoslait ole kyseistä perusratkaisua muuttaneet. Tämänkertainen muutos on yleisesti ottaen säädöksen tarkistamista, jonka tarkoituksena on edelleen säilyttää kyseinen perusratkaisu. Valtaus- ja etuoikeussäätely on kuitenkin hyvin elinkeinopainotteinen lähtökohta ja siitä syystä tämänkertaisen muutoksen tarkoituksena on tasapainottaa valtaajan oikeutta malmien hyödyntämiseen ja vastuuta ympäristövaikutuksista.

Hallituksen esitys perustuu pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelman strategiseen kokonaisuuteen "Hiilineutraali ja luonnon monimuotoisuuden turvaava Suomi" ja sen tavoitteeseen 8 "Parannetaan kaivosten ympäristönsuojelua".

Kaivosten ympäristönsuojelun parantamista koskevan hallitusohjelman tavoitteen saavuttamiseksi hallitusohjelmassa on lueteltu seuraavat keinot:

- Kunnille säädetään oikeus päättää kaavoituksella, onko kaivostoiminta mahdollista kunnan alueella. Kaivostoimintaa ei saa harjoittaa kaavan vastaisesti.
- Parannetaan kaivosalueen ja kaivoksen vaikutusalueen kiinteistön- ja maanomistajien asemaa ja tiedonsaantioikeutta esimerkiksi yleisötilaisuuksilla, joihin kaivosviranomaisen ottaisi osaa. Tarkoituksena on mahdollistaa avoin vuorovaikutus toiminnanharjoittajan, kiinteistön- ja maanomistajien sekä kaivosviranomaisen kesken. Esityksessä ehdotetaan yleisötilaisuuden järjestämistä vuosittain kullanhuuhtonta, malminetsintä- ja kaivoslupien osalta. Osana kaivoslupahakemuksen käsittelyä

kaivosviranomaisen järjestäisi vastaavan tilaisuuden. Kiinteistön- ja maanomistajien asemaa parannettaisiin myös lupamääräysten avulla. Hallitusohjelman liitteeseen 6 on kirjattu pöytäkirjamerkintä, jonka mukaan maanomistajan suostumus tulee olla edellytyksenä malminetsintäluvan voimassaolon jatkamiseksi. Varausaikaa ehdotetaan lyhennettäväksi kiinteistön tai maanomistajan kokeman epävarmuuden vähentämiseksi, ja varausaluetta koskien ehdotetaan käyttöönotettavaksi veroluonteinen maksu.

- Otetaan merkittävässä kaivoshankkeissa nykyisen lainsäädännön edellyttämällä tavalla alkuperäiskansojen oikeudet huomioon. Toiminnanharjoittaja edellytetään selvittämään toiminnan vaikutuksia saamelaisiin alkuperäiskansana. Lisäksi heille aiheutuvien haittojen vähentämiseksi annetaan lupamääräyksiä. Varauksista tiedotetaan saamelaiskäräjille.
- Parannetaan kaivosluvan ja ympäristöluvan yhteensovittamista hakijalle annettavan ohjauksen ja neuvonnan avulla. Kaivosviranomaisen voisi esimerkiksi lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä järjestää ennakkoneuvotteluun verrattavissa olevan tapaamisen, johon kutsuttaisiin hakijan lisäksi muuta asiassa toimivaltaita viranomaisia.
- Otetaan huomioon suunnitellun kaivoksen ympäristövaikutukset mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.
- Malmin uraanipitoisuuden huomioonottamista kaivoshankkeiden ympäristövaikutusten arvioinnissa kehitetään. Esityksessä ehdotetaan, että toiminnanharjoittajan tulee osaltaan varmistaa, että kaikissa kaivostoiminnan vaiheissa hyödynnetään alueen kaikki alueella tavatut kaivosmineraalit, jotka ovat teknistaloudellisesti hyödynnettävissä.
- Kehitetään vakuussäätelyä siten, että ympäristölliset vastuut hoidetaan kaikissa tilanteissa. Esityksessä ehdotetaan kaivoslakia muutettavaksi siten, että vakuuden piirissä olevat velvollisuudet ja toimenpiteet olisivat nykyistä yksityiskohtaisemmin säännelty. Lisäksi ehdotetaan asetuksenantovaltuutusten liisäämistä lupapäätöksiä koskeviin säännöksiin, jotta valtioneuvoston olisi mahdollista antaa täsmentäviä säännöksiä lupapäätösten sisällöstä koskien kaivoslain nojalla määrättäviä vakuuksia. Vakuuden kattavuutta ehdotetaan laajennettavaksi.
- Lainsäädännön piiriin otetaan myös merenpohjan mineraaleihin kohdistuva kaivostoiminta. Toiminnan lainsäädäntöä selvitetään ja muutostarpeet arvioidaan erillisessä lainsäädäntöhankkeessa.

- Selvitetään malminetsintäoikeuden lupaprosesseja, käytänteitä ja mahdollisia rajoittamistarpeita luonnonsuojelualueilla. Eduskunnan Kaivoslaki Nyt -kansalaisaloitteelle laatiman kirjelmän mukaan käynnissä olevan luonnonsuojelulain uudistamishankkeen yhteydessä tulee arvioida luonnonsuojelulain suhdetta kaivostoimintaan ja ottaa huomioon kansalaisaloitteen esiin tuomat näkökohdat, arvioida ehdotusten tarkoituksenmukaisuutta ja esittää tarkoituksenmukaisempia ratkaisuja tavoitteiden toteuttamiseksi.

Liitteet:

Liite 6. Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisu 2019:44, Kaivostoimintaa ohjaavan lainsäädännön toimivuuden arviointi

Liite 7. Työ- ja elinkeinoministeriön kirje kunnille liitteineen

Päätösesitys:

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen pääasiallisesti puoltaa luonnosta hallituksen esitykseksi laiksi kaivoslain muuttamisesta. Eriyisen tärkeänä pidetään sitä, että kunnan sekä kiinteistön- ja maanomistajien mahdollisuus vaikuttaa malminetsintään ja kaivosasioihin alueellaan on todellinen, koska aiemmin edellä mainittujen tahojen vaikutusmahdollisuudet ovat olleet erittäin vähäiset. Näin ollen nähdään tarpeelliseksi, että kaivoslakiin kirjataan säännökset kunnan oikeudesta säännellä kaivostoiminnan sijoittamista kaavoituksen keinoin sekä kiinteistön- ja maanomistajan suostumuksesta toiminnan harjoittamiselle kiinteistön- ja maanomistajan alueella. Tällöin asetetaan raja kunnan sekä kiinteistön- ja maanomistajien kokemalle henkiselle epävarmuudelle oman alueensa käyttömahdollisuuksista ja arvo(i)sta tulevaisuudessa. Oikeus kaavoittaa ja suostumus toiminnalle omistamallaan tai hallinnoimallaan alueella ovat tärkeitä kaivoshankkeiden pitkäaikaisen sekä talouden ja ympäristön kannalta merkittävän luonteen vuoksi.

Tulevaisuuden kaivossäätelyn tulisi olla, kuten esityksessä on painotettukin, vastuullista, jotta välttyttäisiin nykyisin ongelmaksi muodostuneilta suljetuilta, jälkihoitamattomilta ja edelleen ympäristöä saastuttavilta kaivosalueilta. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen lausuu, että esitykseen kaivattaisiin lisää ehdotuksia siitä, miten jo suljettuja kaivosalueita voitaisiin kunnostaa ja kuinka kunnostaminen käytännön tasolla tehdään. Esityksessä mainittu vakuuksien laajentaminen tuonee muutosta uusien kaivosten osalta, muttei enää auta suljettuja ja jälkihoitamattomia kaivoksia.

Suljettujen kaivosten aiheuttamien haittojen johdosta kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ilmaisee huolensa vakuuksien riittävydestä pitkällä aikavälillä. Ympäristön pilaantumisen ennaltaeh-

käiseminen yhdessä vakuutta koskevien muutosten kanssa mahdollisesti edesauttaisi vakuuden riittävyttä tarvittaviin jälkihoitotoimiin, jotta kaivostoiminnan lopettaminen sujuisi jatkossa nykyistä hallitummin.

Ympäristöarvojen säilyttämisen osalta kaivoslaissa toivotaan otettavan huomioon riittävien selvitysten edellyttäminen osana lupaprosesseja, jotta toiminnanharjoittaja on ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) 6 §:n mukaisesti riittävällä tavalla selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja voi ennakoivasti ja kohtuullisessa ajassa reagoida tarvittavalla tavalla ympäristössä mahdollisesti havaittuihin muutoksiin. Tällöin voidaan vähentää pitkällä aikavälillä muodostuvaa merkittävää ympäristön pilaantumista ja edistää vakuuden riittävyttä ympäristöhaittojen korjaamiseen. Kaivosten toiminnassa tulee hyödyntää parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisussa 2019:44 (s. 91), Kaivostointaa ohjaavan lainsäädännön toimivuuden arviointi, nostettiin esiin riittävien resurssien huomioiminen toiminnan valvonnassa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen painottaa lausunnossaan, että valvonnalle suunnatut resurssit mahdollistavat valvojan läsnäolon toiminta-alueella ja läsnäolo auttaa viranhaltijoita luomaan yhteisöön ja toiminnanharjoittajaan luottamuksellisemman suhteen. Luottamus kaikin puolin edistää ympäristön, yhteisön, kaivosviranomaisen ja toiminnanharjoittajan korkeimpien intressien toteutumista. Läsnäolo myös parantaa valvonnan laatua ja auttaa havaitsemaan poikkeamat kaivoksen normaalista toiminnasta aiemmin. Avoimen vuorovaikutuksen edistämisessä lupahakemuksen käsittelyvaiheen yleisötilaisuus ja vuosittaiset vastaavat tilaisuudet nähtiin välttämättömäksi luottamuksen syntymisen kannalta osapuolten kesken.

Valmistelijat:

Ympäristönsuojelutarkastaja Elisa-Maria Heikkinen
puh. 044 7499 322, elisa-maria.heikkinen@tervo.fi

Ma. ympäristönsuojelutarkastaja Maari Haikonen
puh. 044 7499 352, maari.haikonen@tervo.fi

Esittelijä:

Ympäristönsuojelutarkastaja Elisa-Maria Heikkinen
puh. 044 7499 322, elisa-maria.heikkinen@tervo.fi

Päätös:

Hyväksytty esityksen mukaisesti.

OIKAISUVAA- TIMUSOHJE	Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.
Asiat	Pykälät: 18, 19, 24
Oikaisuvaati- mus- viranomaisen	Nilakan ympäristölautakunta Laituritie 1, PL 14, 72601 Keitele Sähköposti: keitele@keitele.fi Fax: 017 273 1099
Oikaisuvaati- mus- oikeus	Oikaisuvaatimuksen saa tehdä: • se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)• kunnan jäsen
Oikaisuvaati- mus- aika	Oikaisuvaatimus on tehtävä kunnallisvalituksen alaisista asioista 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava Keiteleen kuntaan viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon , jollei muuta näytetä, seitsemän päivän (7) kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena (3.) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluessa siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi tietoverkkoon. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluihminen tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Oikaisuvaati- muksen muoto ja si- sältö	Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava: • päätös, johon haetaan oikaisua• se, millaista oikaisua vaaditaan• millä perusteella oikaisua vaaditaan Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.
MUUTOKSEN- HAKUKIELTO	Valmistelua tai täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta (Kuntalaki 136 §). Pykälät: 21–23

Lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 6 §:n/muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Pöytäkirjantarkastajien nimikirjaimet:

JS

JP

VALITUS-OSOITUS	Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.
Valitusviranomainen	Itä-Suomen hallinto-oikeus Minna Canthin katu 64 70100 Kuopio Postiosoite: PL 1744, 70101 KUOPIO Puhelin: 029 56 42500 (vaihde) Fax: 029 56 42501 Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi Valituksen voi tehdä myös asiointipalvelussa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet
Asiat	Kunnallisvalitus, pykälät: Hallintovalitus, pykälät: Muu valitusviranomainen, osoite ja postiosoite, sähköposti, telefax Pykälät
Valitusoikeus	Valitusoikeus on: - asianosaisella;- kunnan jäsenellä;- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella- toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua päätöskuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.
Valitusperusteet	Hallintovalituksen saa tehdä erityislainsäädännön mukaisesta päätöksestä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta. Valitusta ei saa tehdä hallinnon sisäisestä määräyksestä, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista. (Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 6 §)

	Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.
Valituksen muoto ja sisältö	Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Valituksessa on ilmoitettava: 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);3) vaatimusten perustelut;4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan. Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle. Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat. Valitukseen on liitettävä: 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
Oikeudenkäyntimaksu	Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuimaksulaissa (1455/2015) säädetään.